

cu cur de administrație
20 l. pe săptămână
laș mare, Târgul
a conului Nr. 30.
aceste nu se revocă.
nirenți, la de anucituri:
plata mare, Târgul
chepisului Nr. 30.
Laurenț primăci în Viena
nassenstein & Vogler (Ott.
Pavel
Schickel, Alois Hornel, M.
Opitzel, J. Donnerberg: în
A. V. Goldberger, Rak-
sat: în Frankfurt: C. L.
in Hamburg: A. Steiner.
inscripțiilor; o soră
ambu pentru o publi-
citate mai deso după
arită și învoială.
ostu pe pagina a III-a o
19 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVII.

„Gazeta” este în să-care
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei lun-
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
seu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Brașov, Mercuri, 5 (17) Ianuarie

1894.

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1894 st. v.

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șase luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șase luni	20 "
pe trei luni	10 "

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe șase luni	1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	8 franci
pe șase luni	4 "

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Monarchia noastră în 1893.

II.

Brașov, 4 Ianuarie v.

Pe când regimul unguresc anunța măsuri extraordinare și adunarea pe Episcopii români la Borșu-Sebiș, se țină pe credincioșii lor departe de acele „agitațiuni periculoase”, ce țintesc a seduce poporul, pe atunci regimul austriac n'a aflat altă espedientă mai bună de a suprima mișcarea opozițională din Boemia, decât introducerea stării excepționale pentru Praga și împrejurii.

Aici se tracta de păstrarea, in-

tărirea și asigurarea caracterului maghiar al națiunii politice și al vieții de stat. Și în Austria?

În partea de dincolo a monarchiei acțiunea guvernului Taaffe era stăpânită de același curent contrar libertății dezvoltării naționale a popoarelor negermane din imperiu. Era vorba și în Austria de păstrarea caracterului german al statului de fapt, căci, precum știm, acolo limba germană nu este declarată prin lege a limbă a statului. Nisuițele Cehilor însă amenință de a schimba viața de stat austriac cu caracter preponderant german, dură cum s'a dezvoltat ea sub egida sistemului dualist. Ei vor federatiunea, vor să aibă o viață de stat propriă cehică în Boemia.

Din considerațiuni de oportunitate politică regimul Taaffe a aflat de lipsă a pune stavilă acestor nisuițe, cari întempiu cea mai hotărâtă rezistență din partea Germanilor austriaci și a Ungurilor și sunt în mare parte combătute chiar și de Poloni. De aceea prin luarea de măsuri extraordinare față de mișcarea cehică a venit în ajutorul Germanilor și a dualismului amenințat.

În același timp contele Taaffe, ca și când ar fi voit să îndulcescă acele măsuri, ca să n'apară ca îndreptate direct în contra națiunilor slave nemulțămite, a proiectat o reformă electorală în stil mare, cu scopul de a lărgi dreptul electoral al cetățenilor.

Proiectul de reformă electorală i-a aprins însă paie în cap, căci cele trei mari partide ale parlamentului, partida conservativă a lui Hohenwart, partida liberală germană și partida polonă, își vedeau periclitată în mare măsură poziția prin cea reformă electorală.

Din acesta situațiune au profitat mai mult Germanii liberali,

cărora le-a succedat, ca cu ajutorul conservativilor și a Polonilor se formeze o coalițiune puternică parlamentară.

Urmarea a fost demisiunea cabinetului Taaffe, care timp de 14 ani a condus destinele Austriei, și venirea la putere a cabinetului Windischgrätz, în care preponderă adă Germanii și Polonii.

La acesta schimbare n'a contribuit puțin și influința regimului unguresc, care de multă vreme privea cu mare îngrijire la mișcările din Austria.

Astfel, în cercul vițios al dezvoltării dualistice a monarchiei, lucrurile s'au întors frumusele totu acolo, de unde au pornit. În Austria se facu sforțările cele mai mari de a restabili supremația germană, ce fusese multă paralizată în anii din urmă, și erași își da mâna germanismului cu maghiarismul spre a zădărnici nisuițele de egală îndreptățire națională ale Slavilor și Românilor din monarchia.

Ce i drept în Austria situațiunea politică a Slavilor și a Românilor este multă mai favorabilă decât la noi, pentru că acolo ei sunt reprezentați în dietele provinciale și în camera din Viena și pentru că timp de 14 ani s'au bucurat de un regim, care deși nu le-a fost mare prietin, totuși nu i-a dușmănit, cum ne dușmănește de pildă pe noi regimul unguresc. Ba cabinetul Taaffe până la un punct ăreca a sprijinit chiar pe cale administrativă multe cereri ale Cehilor, Slovenilor, Croaților, Românilor bucovineni și Rutenilor privitoare la dreptul lor de limbă și la învățământul lor național.

Cu toate acestea n'au încetat nică în Austria un moment măcar uneltirile germanisătoare. Au și Germanii din Austria Kulturregyletul lor, așa numitul „Schulverein” (reuniune școlară) care lucră mai

în tăcere, dăr pôte cu mai mult succes pentru germanizare prin înființarea și subvenționarea de școli germane, cu deosebire în ținuturile cu populațiune mixtă din Boemia. Și ceea ce este foarte caracteristic, și a fost relevat într'o ședință din zilele aceste a dietei Austriei de jos, au și Germanii austriaci Jidovii lor, cari se pun în serviciul germanismului și agiteză din răspuneri pentru cauza lui nu numai în presă, ci și în școli și încă chiar și în școlile lor proprii confesionale jidovesci.

Și dincolo în Austria se hrănesc idealul, că limba statului pôte fi numai cea germană, că existența statului atâră de acolo, ca Germanii să fiă conducătorii lui, ca spiritul lor să pētrundă întrăga viață de stat.

Dincolo și dincoace de Laita se întâlnește așadar erași vechile nisuițe suprematiste. Situațiunea însă nu mai este aceeași ca înainte cu 26 de ani. În timpul acesta a crescut nemulțumirea și cu ea și rezistența popoarelor asuprite.

Idea de maghiarizare și de germanizare a dat naștere ideii de coalițiune a popoarelor asuprite pentru comună apărare.

În Austria coalițiunea slavă luată forme hotărâte și a și pe arena luptelor politice naționale. În Transilvania și Ungaria idea coalițiunii naționalităților pentru apărarea existenței lor naționale a prins adănc rădăcină și a intrat în domeniul realizării.

Acăsta este, pe scurt, situațiunea interioară politică a monarchiei noastre cum ni-o prezentă anulul 1893. Se speră, că la încheierea anulului 1894 bilanțul, cel vom face, ne va arăta un câștig pentru cauza egalei îndreptățiri naționale a popoarelor ei.

FOILETONULU „GAZ. TRANS”

Căciula poetului.

De K. N. Strela.

(Fine)

În ziua și plăcuta lor locuință înduse lui Reinhold și Sofiei un an deja, eluând după o primăveră umedă și rece urmasii o veră minunată. Tei „la Paradis”, o paslăcută promenadă în Jena, înverdiau și în parcul din Weimar arborii și tufarii, pășunășul și lunca își arătau așa de bogată cuplendoră și deliciul lor.

Era într'o după amăzi, când un sôre vesel și plăcut îl ademeni pe Wieland să iasă afară la liber. Elu scria romanul său „Peregrinus Proteus”, nu putea însă să afe începutul unui nou capitol și spera a prinde în parc o idee bună. Peste pod trecu el înainte printre livezi pe la vila lui Goethe. Sôrele ardea, aduful apăsa; elu luă pălăria jos de pe cap, pentru a-și șterge fruntea; după dăru vechie, elu purta căciula sub pălăria, o mâr și acăsta jos, aședându-o în pălăria

și mergea mai departe, medităndu asupra noului capitol, ce avea să începă. Minunile Egiptului și regele Proteus se înălțau înaintea fantasiei lui așa de mărețe. Încet mișcându-și buzele, lăsa elu pe rege să-și ia hotărârea de a răpi lui Paris pe Helena, dându-i în schimb fantoma frumoșei femei. O bună idee, un început bun!....

Așa pierdut cu totul în meditari își legăna mâna tare, totu mai tare fără a fi conșci de acăsta. Drumul se făcea mai larg, revărsându-se în livadă, și de-odată, când poetul pășia prin livadă, i veni ceva ca un vântuleț răcoros în față. Simțea rece la cap și căută în pălăria după căciula; se uimi însă, se spăimântă și lamentă: „O, o, dispărută, pierdută! Vechea, fidela mea căciula! — nu se pôte, nu!”

Elu își apăsa apoi pălăria pe frunte și alergă înapoi, căutând desperat dreapta și în stânga, dăr nu află corul. La vila lui Goethe îl întempiu un grăjitor, care-lu întrebă, ce a pierdut. Wieland istorisi cu durere pierderea alu și păzitorul îl făcu atentu la

iatu, care trecuse înainte drumul spre oraș.

— „D-Vôstră trebuie, că v'ați întâlnit cu acel băiat, dăr pôte nu l'ați observat; este băiatul din prăvălia lui Hübner, care de sigur aflase căciula.”

Necasul dispără din față lui Wieland și elu mulțumi vesel păzitorului. Alergă apoi prin oraș și intră, fără răsuflet, în prăvălia amintită. Fără digresiuni, ceru elu căciula, dăr acesta îl privea mirat și răspunse, că nu a aflat în calea lui nimica de felul acesta.

— „Așa?”... se auzi cu tristeță de pe buzele lui Wieland. Elu intrase aproape convins, că va părăsi prăvălia cu căciula la sine. Întorcându-se disgustat, ca să plece, mai căută odată la băiat și observă deci, odată, că acesta devine sfios și înfostu foarte tătu. Atunci se născu momentul Din fisionomia în elu, că acesta a aflat pôte este un crimă voia să o păstreze pentru sine. a societății de...? Să-l atâsească pe elu de verău spiritele înjăcătămperu... itațiua lui dedu asculta pe Vaillat. Vaillant în tunei sale. pu-

tea scotea nici un cuvânt; dăr în culu său grăbi a răspunde Hübner. aușise dialogul și din nenorocire era om, pe care și cea mai neînsemnată prejurare îl scotea din paciință. Uită cine-i stă în față și deveni foc și pară. Ce nea consiliarul alicu băiatului său a... vâliă. Ar fi aflat căciula și voia să o țină geși? Nici când nu i s'a întemplat așa ceva, strigă comerciantul; învătăcelul său e sêracu, dăr băiatu de trebă, și suspițiunea acăsta, care pe nimic nu se pôte basa, i-o înterdece.

În față acestei vêsări de mâniă Wieland amuți. Ce-i mai rămănea de făcut? Nemicu, decât să părăsească prăvălia, deplângându pierderea căciulei scumpe. Când Hübner mai exprimă câteva cuvinte dure, adresa depărtatului, tocmai întră unu din locuitorii caselor sale. Era doctor Krause, un profesor mai tinêru alu gimnasiului, căruia Hübner îi închiriasc o locuință în etagiul primu. Elu se întorcea acasă dela plimbarea obișnuită. Nu de mult se afla elu numit la acăstu gimnasu, și în făcare și cerceta regiunile orașelului necunoscut până acum de elu, a-

Manifestațiunile Sașilor.

Comitetul sășesc al cercului electoral din țara Bârsei, în ședința din 12 Ianuarie 1894, ținută în Brașov, declară deciziunea comisiei comitatense din Bistrița-Năsăud, ca stricăcioasă pentru dezvoltarea culturală legitimă a cetățenilor nemaghiari din patriă, și ca un incident, ce periclitază în mod imens consolidarea internă a statului, care trebuie să fie scopul sfânt al fiicării patriotice și care trebuie să se întemeieze pe lealitate imprumutată.

Comitetul național-sășesc al cercului de alegători din Șinca-mare-Agnita a declarat în ședința din 10 l. c., că deciziunea comisiei administrative din comitatul Bistrița-Năsăud dela 13 Decembrie 1893, este contrară legii și păgubitoare pentru autonomia bisericii evanghelice sășesci din Ardeal. Roga pe deputatul Guido Bauszner, ca în înțelegere cu ceilalți deputați sășesci, să intervină la ministeriu și să pășească energic și pentru de-a se susține în vigoare § 12 alu articolului de lege 53 din 1868, deoarece dispozițiunile acestui articol de lege, privitoare la religiunea copiilor din căsătoriile mixte, sunt ca și o stavilă contra propagandei catolice, apărând pacea confesională, și de aceea trebuie susținute.

Din Camera română.

Discușiune privitoare la cestiunea română.

Discursul d-lui A. Stolojanu.

D. A. Stolojanu: D-lor, sunt fericit de esemplul dat de șeful partidului liberal, care fără să se preocupe, decât punând în discușiunea Senatului cestiunea Românilor din Ungaria, cu acesta se depărtează de a se apropie de putere, mai cu seamă în condițiunile cum se succedă la noi guvernele, n'a statut la îndoielă de-a și face datoria de om de stat român.

D-lor, cine a avut curiositatea să studieze istoria proiectelor, care s'au format în deosebite timpuri și între diferite puteri, ca să-și împartă țera noastră, s'au putut convinge de un lucru: că numai acele proiecte erau periculoase pentru România, care se întemeiau pe înțelegerea dintre vecinii noștri: Austria și Rusia, ca să-și împartă peninsula Balcanică. Totu așa și cu Polonia, nu s'a împărțit între Rusia, Prusia și Austria, decât după ce cei trei vecini s'au înțelesu cătu să ia fiă-care din acestu regat. Noi de multe-ori am fost amenințați de sôrtea Poloniei, din pricina înțelegerii dintre Rusia și Austria.

Nu mă voi sui în istorie, decât până la Iosif II, fiul Mariei Teresia. Acestu împărat se înțelesese cu împărătesa Rusiei pentru împărțirea împărăției Turciei. Rusia lua țările noastre cu Constantinopolul, ăr Austria Bosnia și Serbia cu Belgradul. Norocul nostru, că murind Iosif II, s'a scutit pe tronul Austriei împăratul Leopold, care avea alte vederi.

Să mă scobor în timpurile mai apropiate: In anul 1833 s'a încheiatu la München-Graz, între Rusia și Austria unu tratat, în care era și unu articol secret,

în următorea cuprindere: „Cele două cabinete imperiale sunt decise a lucra în înțelegere și în unu perfectu spirit de solidaritate, în totu ceea ce privesce stabilirea noiei ordine de lucruri, destinată a înlocui aceea ce există astăzi“.

In Turcia, se înțelege, Rusia a nmbatut totdeuna, ca să mențină această înțelegere, căci éta instrucțiunile secrete, ce dă d-lui D. de Struse, ambasadorul său la Viena, în urma împregiurărilor, care duseră nascere tractatului secretu din München-Graz „să caute a persuade pe Austria de acestu adevăr incontestabil, că fără concursul Rusiei, și în contra dorinței sale, ea nu va pute obține nimic în Orientu în folosul intereselor sale proprii“.

Din depeșa repausatului Kogălniceanu, citită ieri de D. C. C. Arionu, se vede, că și înainte de ultimul resbelu orientalu a urmatu o înțelegere între Austria și Rusia la Reichstadt, când s'au întâlnit cei trei împărați. Noi amu simțit și durerea efectelor acestei din urmă înțelegeri între cei doi puternici vecini ai noștri. Rusia ne-a luat Basarabia cu consimțământul tacit al Austriei, ăr Austria a luat Bosnia și Herțegovina, fără ca Rusia să dică o vorbă în contra. In lipsa tractatului secretu dela Reichstadt, care nu e publicat până acum, vă citescu o depeșă a împăratului Franciscu Iosifu către împăratul Rusiei, Alexandru II, publicată de Vasile Kogălniceanu în documentele rămase dela tatăl său:

Majestății sale Impăratului tuturor Rusiilor la Parodin.

Telegrama ta mi-a făcutu plăcere; ceea ce mi-a datu cea mai viă satisfacțiune este încrederea cu care Tu compezi pe amicitia mea. Cred, că, când tu vei judeca momentul venit pentru a prepara sfârșitul crizei, ne va fi cu puțință, cu buna voința noastră mutuală, să menținemu înțelegerea francă și sinceră, care ne-a condus până acum.

(s) Francisc Ioseph.

Să înscriem d'ér cu litere de aur în cartea vieții noastre anul în care marele împărat al Germaniei și prevădătorul său cancelar, principele de Bismark, au încheiatu alianța, care în urmă devenind tripla alianță a despărțit pe Austria de Rusia. Populațiunile balcanice acestei alianțe dădoreșcu, că respiră liber, și se desvoltă într'unu chipu așa de nimerit în pace. Totu grația acestei grupări și noi Români vorbim dela această tribună de Basarabia și de Transilvania, fără a pune straje gurei noastre. Nu putem vedea cu ochi răi nici înțelegerea franco-rusă, pentru că ea ne ridică importanța politică, făcend concursul nostru mai prețios.

Noi suntem convinși, că Austria vrea pacea, mai întâi pentru-că, decât n'ar fi voită pacea, nu ar fi intrat în alianță cu Germania, care a datu atâtea dovezi, în unu mare șir de ani, prin sacrificiile, ce le face în acestu scop, că voiesce pacea lumii. Mai e și unu altu cuvânt pentru care cred eu, că Austria voiesce să trădescă bine cu Rusia. Cuvântul istoric, care explică formarea Austriei, este temerea diferitelor sale popore de Turci, care s'au confederat spre a se pute apăra cu puteri întrunite în contra acestora.

Acestă părere e documentată și prin tractatele cu cari regatul Boemiei s'a datu casei de Austria. Și ceea ce menține pe

Austria în starea ei de cohesiune din ziua de astăzi, e temerea poporelor sale de Ruși. Fără această temere de vecinii lor dela răsărit, și Ungurii și Polonesii nu s'ar mai mulțumi cu autonomia lor limitată de acum.

Noi asemenea, voim pace. Avem multe răni din trecut de vindecatu; v'arătat unele d-lu Cuza. In adevăr, după cum dicea unu mare economistu englesu: în istoria lumii nu e ca în natură, unde îndată ce dispare cauza, încetăză și efectele. In istoria omenirii, din contra, efectele supraviețuesc cauzelor încetate. Noi suntem moștenitorii unei serii de generațiuni, cari au avut și meritele lor, d'ér și slăbiciunile. Noi, generațiunea de astăzi, ne bucurăm nu numai de urmările înțelepciunii lor, d'ér și de consecințele nebuniei și nedreptăților lor. De multu au dispărut acele generațiuni cu greșelile lor, și noi va trebui să luptăm încă multu ani, până să scăpăm țera de nevoile moștenite. Acesta amu înțelesu cu totii și ne-am pus pe lucru: amu cheltuit unu miliard, ca să ridicăm țera, și uitându pentru momentu disensiunile și luptele dintre noi, putem să afirmăm, că acestu miliard s'a întrebuințat bine, căci s'a cheltuit în lucrări reproducătoare, și chiar ceea ce am dat pentru întărirea armatei, nu este fără folos, din punctu de vedere economicu, siguranța fiindu una din condițiunile dezvoltării unui popor.

Suntem o națiune politică. Kisselef a făcutu recensământul țerei românesce la 1830 și a constatat, că nu eram nici trei milioane. Ei bine, în 50 ani populațiunea s'a îndoit, cu tôte că atunci nu eram în condițiuni economice satisfăcătoare. Ne simim să introducem și să ne folosim și noi de mijlocele de desvoltare, pe cari sciința din secolul acesta le-a pus la dispozițiunea lumii, și care a produsu efectele minunate pe cari le admirăm în Europa occidentală. Avem, d'ér trebă la noi; pământu avem, populațiunea nu e densă; Belgienii sunt 180 pe kilometrul pătrat, Germanii peste 100.000, Francesii vre-o 78, ăr noi d'abia avem vre-o 43—44 locuitori pe kilometrul pătrat. Ce am putea câștiga prin resbelu? Pământu avem. Populațiune? Cred, că cu pacea în curend vom putea ajunge să avem numărul de suflete, pe care principele de Bismark ni-l cerea pentru-că se putem câștiga mai greu în ochii Europei. In adevăr în o audiență, ce acordase principele Bismark d-lui D. Sturdza, întrebându-l pe acesta, câți locuitori suntem în regat, D. Sturdza i-a răspuns, că vre-o 6 milioane; atunci principele de Bismark i-a dist: „Pecăt, că nu sunteți baremi ver-o 8 milioane, că atunci Europa ar ține mai multă socotela de D-vostre“. Și decă e adevărat, că unu resbelu între cele două grupări este o fatalitate istorică, atât mai bine pentru noi, ca să izbucnescă cât de târziu; căci decă împrejurările ne vor împinge să luăm și noi parte, să intrăm în luptă în condițiuni și mai bune, decât cele de astăzi. Voim pacea, pentru-că avem trebuință de densă; de aceea simpatiile noastre, fără legături, sunt pentru aceia, cari voiesc pacea și o mențin. Noi suntem d'ér foarte mulțumiți de situațiunea de astăzi și ne găsim în largul nostru d'a ne desvolta cu tratatele de astăzi. Grația lucrărilor comisiei europene dela gurile Dunărei, porturile noastre Brăila și Galați, nu mai sunt porturi

fluviale, ci maritime. Mărfurile noastre trec nesupărate prin Bosforu, această poartă a tuturilor Statelor, cari au țermuri pe marea Neagră, spre marile căi ale comerțului universalu, grația respectului pentru tratate alu marelui suveranu din Turcia.

In adevăr, D-lor, actualul Sultanu, moștenindu tronul său într'o situațiune foarte grea, prin luminatele sale silințe, caută să ridice imperiul său în civilizațiune. Ne-părținătorea sa protecțiune se întinde asupra tuturilor supușilor săi, fără deosebire de cultu său neam. Sub domnia lui, înțeaș dată, și Români Macedonenii se bucură de egalitate înaintea legilor.

Mulți și-au inchipuit, că partidul liberalu ar fi dușmanul Rusiei. Erre. Să-mi dați voie să vă demonstrez, că acesta nu pte fi, pentru-că numai omeni smintiți nu suntem. Cum? Noi să luăm atitudine provocătoare către Rusia, unu imperiu a cărui întindere măsurată astronomicesce de A. de Humboldt, este egală cu disculu lunii pline? Unu imperiu, care are 106 milioane locuitori, a cărui populațiune crește foarte repede; numai în 12 ani, dela 1870 până la 1882, populațiunea i-a sporit cu 16 milioane de suflete, care are o armată de 900.000 omeni pe picioru de pace, alu cărui contingentu anualu de recruți întrece contingentele anuale ale Austriei și ale Germaniei împreună, cel puțin înainte de votarea noiei legi militare din Germania; unu imperiu, care are 30.000 kilometri de drumu de feru și unu budgetu de aproape 4 miliarde la venitur. Să luăm, d'ic, o atitudine provocătoare în fața unei puteri atât de mari, ar fi fostu din parte-ne unu act nesocotit, și nu cred să fi dat până acum dovadă, nici de lipsă de judecată, nici de lipsă de cumpănire în fapte. Am avut curagiul să ne apărăm țera și în contra Rusiei, și nu vom lipsi de acestu enragiu nici-odată de câte-ori interesele țerei noastre ne vor impune această obligațiune. Ne-am ridicat în contra protectoratului rusesc, ceea ce însu nu ne-a împedat, ca după ce am isbutit, cu concursul Europei, să scăpăm de protectoratul Rusiei, să ne apropiăm de această putere, îndată ce interesele țerei noastre ne-au impus această politică.

(Va urma.)

SCRIRILE ȚILEI.

— 4 (16) Ianuarie.

Crisă în partid guvernamental. Mă nădatu mergu lucrurile în sinul partid guvernamental. Crisa, ce-a izbucnit în partid, ia dimensiuni foarte deprimate pentru guvernanti din Pesta. Deja numărul disidenților se urcă la 18, cifră care însemnă 36 voturi, decât cei eșiți voru vota pe viitoru contra guvernului. D'ér crisa nu se opresce aici. In 13 Ianuarie au mai declarat: conte Carol Pongracz, Kubinyi Arpad, conte Szécheny Teodor, Förster Otto și conte Batthány Teodor, că iesu din partid, ăr Francisc Norbert și-a anunțat telegrafice repășirea din partid. „Egyetértés“ spune, că cel puțin 20 mai sunt, cari au de gând să dică adio d-lui Wekerle. Decă se va întâmpla acesta, atunci cabinetul și-a pierdut majoritatea.

astăzi luase același drum, pe care Wieland a îndurat o pierdere atât de mare. Intrând în prăvălia, pentru a trece în odaia lui, Krause se informă de cauza indispoziției lui Hübler, și aflându imediat pierderea lui Wieland și suspițiunea lui nebasată, cântă numai decât în buzunar și — se căciula la ivelă, aflată tocmai în parc, între livezi și vila lui Goethe. Ea zăcea în ierbă. Cum ar fi putut elu presimți, că Wieland ar fi posesorul ei? Nu avuse încă ocași a face cunoștința renumitului poet și acuma éta privilegiu cel mai bine venit, de ai-se presenta. La momentu plecă să-i redea căciula. Alergă deci spre locuința preotului și puse în mișcare soneria. Luisa care tocmai se întorcea din grădina, îi deschise porțița. De sub pălăria-lă se uita ea întrebătoru la el; ochii ei frimoși priviau așa de blând spre el; multu agreabilă părea statura ei în pragul ușei. Elu spuse numele și cauza venirii sale.

— „A!“ exclamă ea bătându în palmi, „desertorul ărași e aici! Tata venise înainte așa de măhnit și supărat acasă, încât mai bucuros ne-amu fi ascunsu cu toții numai să nu-l vedem așa. Acuma

ărași sunt tôte bune! Elu e în odaia sa — îl voi chema — scusa-mă, domnul meu!“

Deja ea s'bură pe scări în sus și Krause aușia strigându, întrebându și în urmă pași pripiți. Luisa aleră sărind cu pălăria în mână înaintea tatălui ei, și acesta, bătându în palmi, ca mai înainte copila lui, s'bură după ea cu ochi scilpitori de bucurie. Krause scose căciula din buzunar și pe când poetul o prinse cu drepta, cu stânga bătea umărul și brațul aflătorului.

— „O norocoasă încheiere a țilei neplăcute de azi, domnul meu. Fiica mi-a spus deja numele. Cuzoștința d-tale mi este atât de îmbucurătoare — te rog, te rog, poftesce înăuntru! De totu negenatu, în cercul familiei mele, decât mi permiți să te rog; seu vom gusta plăcuta sêra în liberu?... Nu domnul meu, nu îți permite să ne părăsesc curend. Află căciula, acela mi e amic. Acu ărași odihnesce pe capul meu, și nu se pte crede cătu de bine această căciula. De când o port runtesce pèrul; noi, după ce suntem unu pentru altu

ășea capul acesta pentru totdeuna la odihna. D'ér acum la o parte cu gândurile negre, mergem în grădina, decât vă convine. Nu-mi refusați onorea de-a fi oșpele meu. O gustare frugală și o sticlă de vinu pentru a închina în sănătatea norocosului aflătoru“.

Ei însu nu rămaseră pe lângă o sticlă. Tinerul profesor trebu să enareze ceva din viața lui, și Wieland cu soția și fiica îl ascultau cu multă plăcere, în timpu ce luna privia la ei în foisor. Cu promisiunea revederii cât de dese, să ridică tinerul oșpe și părăsi grădina petrecut flind până la porțița de Wieland.

Krause pășia încet, spre casă. Pe drum se gândia multu la Luisa, și înainte fantănei din piață i-se părea, că în locul uriașului Neptun zăresce statura abilă a fetei; sprintena ei statură și frumozii ochi adumbriți de pălăria lată și

„O minunată fantasia de lună!“ elu, apoi rise singur de fantasia duse la culcare. D'ér luna lucia pe alb și elu lungu timp nu putu să doarmă. ărași îi apără fința plăcută, ca cu grația capul în jos. Ce să pșescă ei? Așa de trist! Elu

incă deveni trist de totu, vedendu-o pe ea tristă; își frecă ochii și se deșteptă.

A fost un vis! Așadără nu era tristă. Și totuși în după amea țilei următoare, cugetându la primirea ce-a avut-o, în locu de-a merge la parc, plecă la ei.

Erăși bine-veniți; și totu astfel venia ărași și ărași. In curend Wieland îl numi „amicul meu“, prețind purtarea și cunoștințele lui. Cătu de plăcute îi erau plimbările cu frumoșa Luisa. In parc i-a datu o „rosă“ și înroși, apoi unu „nu mă uita când vedu ochii ei scilpind în lacrim“.

Vera trecu! Se făcuse toamnă, și cântul sbiciuia frunzele îngălbinite, într Krause într'o sêra la Wieland; când Luisa îl vedu, o roșetă vie se strecură pe fața ei drăgălaşe.

Ce vorbeau acei doi bărbați? Unu deschise inima sa, care bătea pentru Luisa ăr celălaltu, pe care bătaia acesta de inimă a unui om în oficiu și în demnitate, nu putea decât să-l bucure, îl numia acuma, „fiul meu iubit!“

Doi țile mai târziu se opri o trasură înaintea casei lor. Reinhold și Sofia

Conferențele episcopesci se vor ține cum se anunță la 17, 18 și 19 l. c. 20 l. c. vor începe desbaterile în *afacerea congruei*, toate în ministerul de culte. Aceste adunări vor lua parte, afară de prezenți, următorii demnitari bisericești: arhiepiscopul Iosif Samassa, cardinalul Laurențiu Schlauch și episcopii: Mihail Pavel, Carol Hornig, și George Schopper.

Marea întrunire a catolicilor în Budapesta era conchiată pe ziua de ați 16 Ianuarie. Aflăm, că la această întrunire a fost invitat și preoțimea unită română. S'a brodit însă lucrul așa, că terminul întrunirii cade tocmai în ajunul Bobotezei noastre, când nu poate lipsi nici un preot român de la funcțiunile sale. Eă programul întrunirii amintite:

1) Cuvânt de deschidere, ținut de primatul Vaszary; 2) Discurs de binevoire al președintelui, conte Mauriciu Nicolau Eszterházy; 3) Adresă de felicitare papei Leo XIII și Majestății Sale; 4) Disertațiune: Ce e biserica catolică? referent Andreiu Póda, abate în Șoproș; 5) Despre datorințele catolicilor, referent: Ludovic Rajner, abate în Gran; 6) Autonomia după conceptul catolic, referent Carol Haydin, avocat în Budapesta; 7) Căsătoria din punctul de vedere al bisericii catolice, referent Carol Otocska, avocat în Pojun; 8) Invățământul și educațiunea catolică, referent contele Ioan Zichy jun.; 9) Cuvânt de închidere ținut de contele Ferdinand Zichy. — La cererea mai multor dame catolice din Budapesta se celebră, începând din 14 Ianuarie în totă ziua la 1/2 12 ore a. m. liturgiă în biserica franciscană, pentru de-a da credincioșilor ocaziunea să se potă ruga la sf. Maria și la sf. Stefan și pentru a se stărpi din patriă cugetele și năsuințele ireligioase. Prima liturhiă de feiulă acesta s'a ținut în prezența mai multor dame din aristocrați și s'a celebrat de preotul Dr. Alexandru Budai.

Înaltul ordin M. S. Regele Carol a adresat a unei cu ocaziunea zilei de 1 Ianuarie 1894, anul nou, următorul înaltul ordin de di: „Ostași! Anul cel nou sosind, pe voi vă găsește totu credincioși apărători ai țerei și ai tronului, er pe mine, mândru că sunt căpetenia voastră. Insușești de sânta-ve datoriă, și Eu sigur fiind, că în ori-ce împrejurare veți răspunde la înalta voastră chemare, sprijiniți-vă totdeauna pe îngrijirea și dragostea Mea. Oficeri, sub-oficieri și soldați: vă urez ani mulți și fericiți. Dat în București, la 1 Ianuarie 1894. Carol.”

Fomete în Ungaria. Urmările devastărilor, pricinuite astă-veară prin revărsările de ape, au început să se manifeste în sînul poporațiunii din comitatul Șa-

rosiră pentru logodnă și când punciul fierbea, Wieland ridică cu solemnitate căciula...

— „Vechea, fidela mea căciulă,” duse el încet adînd-o cu gingășie. „Când te-am perdută atunci, și voiam să te caut în boșor, descoperii o păreche iubitoare. Postul, care-l aștepta cu dor Reinhold, îl câștigai prin grația protectorilor mei; fără doială însă și căciulei are să mulțumescă lă norocul lui. Când o perdusem în arcu, mi-o aduse un aflător onest în asă. Acuma drept răsplată el cere pe ica mea Luisa; așa-dără în fapt totu căciula e, căreia și el îi datorese cu dreptu avântul mulțumită pentru norocul său.”

— „Trăiescă căciula!” esclamă Reinhold cuprîndu-l cu brațul talia Sofiei.

— „Trăiescă căciula,” strigă Krause abrățișându-și mirăsa, er Wieland luîndu-ăna soției sale privi lung în ochii ei și se bucură din inimă:

— „Vechea, fidela mea căciulă, trăiescă, trăiescă!”

Felicitas.

roșu în mod îngrozitor. În 74 comune din cercul Makoviței a izbucnit acum, în cap de iernă, o adevărată fomete; chiar și cei mai cu stare locuitori abia au cu ce să se hrănescă de pe o di pe alta, cei mai mulți însă nu au nimic; cămările sunt cu desevirire gole și toate trebuie să le cumpere cu bani. Partea cea mai mare dintre locuitorii acestui cerc însă sunt atăt de săraci, încât n'au absolutu nici un mijloc de a-și pute cumpăra cele de lipsă pentru traiu. Vice-spanul comitatului Șaroș a trimis nenorociților o anumită cantitate de cucuruz, cu care să se susțină până le va veni altu ajutor. S'au făcut pași pentru constituirea unui comitet, care să adune ajutoare, deorece se prevede, că urmările miseriei de astăzi se vor manifesta la primăveră în dimensiuni și mai îngrozitoare. Chiar și moșierii cu bună stare abia decă vor avé până la primăveră cu ce se hrăni; cartofii și varța, cari formeză principalul nutriment al locuitorilor din acel ținut, sunt încă de pe acuma pe sfîrșite, er séménță de séménatut nici vorbă să se afle la careva.

Apel către Bosnia. Foile opoziționale croate din Agram au publicat un apel al tinerimei catolice și mahomedane din Bosnia și Hertegovina, care studiază la universitățile din Viena, Graz, Innsbruck și Agram, — în care provocă pe poporul bosniac, ca să se manifeste în toate împrejurările numai ca aparținîndu naționalității croate, de care s'au ținut și înaintașii lor.

Redeschiderea parlamentului franceș. La 9 Ianuarie st. n. s'a deschis Camera franceșă. D. Blanc, președinte de vîrstă, a pronunțat o alocuțiune, în care îndemna Camera să se inspire de dorințele țerei și să se unescă pentru îndeplinirea justiției și pacificării (aplaude vii). Se procedeză în urmă la alegerea președintelui, der numărul votanților fiindu insuficient, alegerea a fost amânată. D. Caze depune o propunere de sporire a drepturilor de vamă cu o suprataxă echivalîndu cu agiul aurului, în țera de origină. Măsurî foarte severe fuseseră luate pentru admiterea în tribune. Mai multe interpelări s'au depus, între altele una asupra interdicției la Rouen a două piese de teatru intitulate: *Prusienii în Lorena și Martirii din Strasburg*.

Manevre în timp de iarnă. Din Cracovia se telegrafiază, că foile polone din Varșovia aduc sciri despre mari manevre militare austro-ungare, ce s'au ținut săptămăna trecută în împrejurimile Varșoviei. Totu aceleași foi spun, că de câteva zile, pe un ger mare, toate trenurile sunt ocupate cu probe de mobilizare.

Pregătiri militare în Franca. Ministrul franceș de războiu, la autorisația consiliului de miniștri, va înainta camerei două proiecte; prin unul se opresce și pedepsește aspru comunicația cu porumburi în timp de războiu, er prin celalaltu se dispune de urgență a se pune în stare de cea mai desevirită pregătire mijlocele de comunicație pe timp de războiu.

Wilhelm Waddington, fostu ministru președinte franceș și ambasador, membru al academei franceze, a murit. Dilele aceste în Brightkor. Waddington era unul dintre cei mai renumiți heleniști și numismatici ai timpului nostru și a scris și câteva volume în specialitățile aceste. Academia franceșă l'a alesu membru deja în 1865.

Turburările din Sicilia continuă. În cercurile normative din Roma situațiunea actuală este considerată, ca estraordinară de gravă. În timpul cel mai apropiat se așteptă din nou mari concentrări de trupe. Scirile din Paris sosite la Roma spun, că în Franca se urmărește cu foarte mare atențiune mișcările trupelor italiene.

Finanțele lunei. Noulu director al

băncei monetare din Washington, dl Preston, a publicat de curîndu raportul său monetar pentru 1892. După acesta, suma totală de bani de pe pămînt se ridică în prezent la 17,913,025.000 franci în aur și 20,213,500,000 franci în argint, er 13,179,365,000 franci în bani de hărtie, fără stoc corăspunzător în monetă. La repartițiunea acestor sume figură: Franca cu 4 miliarde aur și 3 și jumătate miliarde argint; Statele-Unite cu 3020 milioane franci în aur și 3075 milioane în argint; Englitera cu 2750 milioane aur și 500 milioane argint; și Rusia cu 1250 milioane aur și 300 milioane argint.

Bal. În favorul fondului de săraci al orașului Brașov se va da Mercuri în 17 Ianuarie n. 1894 un bal. Inceputul e la 8 ore siera. Prețulu 1 fl. 50 cr. de persoană.

Isvorul prigonirilor din Bistrița.

„Bistritzer Ztg” aduce unele date ineresante, privitor la antecedentele conflictului școlar de acolo. Aceste date au de scop a caracteriza purtarea inspectorului școlar reg. ung. din Bistrița, Iuliu Csernaton. Numita fôia află, cumcă totă procedura arbitrară a acestui domn Csernaton nu este, decăt consecința unui plagiat de idei. El a plagiat adecă estrașul protocolar al congresului de inspectori școlari, ținut la 22 August 1893 în Budapesta. La acel congres dl Csernaton a figurat ca secretar, el încă a fost unul din oratorii glorificați, cari au propus, că cu-o lovitură să se zdrobescă toate instituțiunile de caracter nemaghiar din patriă. Congresul cumpăndu lucrul, a respins acea propunere, din considerațiunea, că realizarea ei ar fi precipitată, a hotărît însă, de-a înainta ministrului un memorand, care să cuprindă toate propunerile făcute și să le espună, ca păreri și dorințele inspectorilor de școle din întreaga țera.

Se vede, că dl inspector școlar Csernaton, mergîndu acasă, în zelul său cel mare, n'a așteptat deciziunea ministrului în astă causă, ci a și început cu realizarea acelor poft și dorințe șoviniste ale congresului inspectorilor. — Pré mare zel!

Procesul anarchistului Vaillant.

Miercuri s'a judecatu procesul lui Vaillant. De vreme s'au luat măsurî, ca palatul Curții să fi bine pădit și intrarea în sala ședințelor, precum și printruloar să fi interzisă tuturor acelora, cari n'au bilete vizate de poliția. Aceste măsurî s'au luat în urma deselor amenințări anonime primite de președintele Curții și de mai mulți jurați, că în momentul condamnării lui Vaillant Curtea va fi prăbușită de o bombă anarchistă.

Sala era plină de lume; interesul asistenților era foarte mare și toți așteptau cu nerăbdare apariția lui Vaillant.

Curtea s'a constituit și Vaillant apare însoțit de doi gardiani. Totă lumea a rămas surprinsă de atitudinea energică și de mersul sigur al lui Vaillant; trecîndu prin sală, el aruncă câteva priviri scrutătoare în jur de sine, părăndu a căuta pe cineva. În asistență a remarcat o figură cunoscută, care l'a înveselit puțin și i-a făcut un semn de salutare cu mâna. Totă lumea și-a îndreptat privirile spre direcția indicată de semnul de salut al lui Vaillant; nimeni n'a putut remarcă însă persoana căreia s'a adresat salutulu lui Vaillant.

În arestul preventiv încă, acestu teribilu anarchist a lucrat la discursul său de apărare, și toate diarele au înregistrat dincu operele, pe cari le-a cerut Vaillant pentru a studia apărarea sa. Este firesc dec, că în fața agitației presei lumea a fostu foarte curiosă să asculte pe Vaillant. Din fisionomia Curții părea, că Vaillant nu este un criminalu ordinaru, ci o victimă a societății de ați, — atăt de agitate erau spiritele în neastempurul lor de a asculta pe Vaillant. Vaillant în deplină

conștiință a atentatului său, cu o voce hotărîtă și o figură deschisă espune atentatul săvîrșit de dînsul, precum și mobilulu, care l'a împins la acestu act desperat. El duse, că voia să-și răsbune pe susțitorii actualei organizații sociale, pe Camera. Camera este vinovata principală, că miseria socială și economică face dincu mii de victime în profitulu unei clase restrînse de omeni, în profitulu capitalismului, alu funcționarismului și alu militarismului. Idealu anarhismului este răsturnarea din temelii a actualei organizații sociale, desființarea funcționarismului, a parlamentarismului, a militarismului; desființarea sistemului monetar ca mijloc de schimb între omeni și instituirea comunismului în toate raporturile sociale și economice. Comunismulu în toate, libertatea individuală cea mai largă, desființarea granițelor, desființarea statelor, etc. Nimicu, în fine nicicu n'ar mai rămân din actuala organizația socială. Să revenim la traiulu primitiv al omului, la unu traiu aprôpe nomad, când omulu nu este răspunzătoru nici societății, nici legilor, ci numai conștiinței sale pentru ori-ce faptă a sa.

Vaillant a sfîrșit astfel discursulu său: În duelulu meu cu societatea n'am făcutu decăt să rănesc pe adversarul meu. Mă puteți lovi, der ce va însemna verdictulu vostru în istoria poporilor?

Sentița pronunțată de tribunal este cunoscută.

Ajutor pentru școlele din Blașiu.

Primim spre publicare dela oficiulu archidieceșan din Blașiu a treia listă a contribuitorilor, ce au încurs până acum pentru gimnasiulu din Blașiu.

Făcîndu acestă, apelăm din nou la toți Românii de bine, ca să nu întârziă a veni în ajutorulu școlilor din Blașiu cu sume câtu mai însemnate, căci în timpul de față nu este causă, care să reclame mai multu ajutorulu nostru, ca causa școlilor din Blașiu.

Contribuirile sunt a se adresa „Consistoriului Metropolitanu gr. cat.” în Blașiu (Balázsfalva). Lista a treia, despre care am amintit mai sus, este următoarea:

Suma din nr. 289 pr 1893: 1960 fl. 12 cr. Domnulu Basiliu Maior din Hususeu a colectat dela: Basiliu Maior 3 fl., Ilariu Vladu 1 fl. 50 cr., Gligor Ilie 50 cr., Teodoru Vlaicu 1 fl., Dilonu Coroș 1 fl., Teodoru Șuteu 1 fl. George Pascha preot în Satu-nou de jos a mai colectat dela: Veduva Parascha Bolte 2 fl. Dl Alesandru Filipu adv. în Abrud a colectat dela: Alesandru Filipu adv. 100 fl., Ana Filipu n. Cepeș 20 fl., Dr. Laurențiu Popu adv. 20 fl., Dr. Enea Draia 5 fl., Simeon Dandea 2 fl., Dr. Vasile Fodoru adv. 5 fl., Victoru Barișu 10 fl., Soc. minei „Carolea” 10 fl., Comuna Bucium 20 fl., Comuna Mușca 10 fl., Iosif Crișan adv. 10 fl. Teodoru Farkasu preot în Ganciu a colectat dela poporul de acolo 6 fl., Dr. Ilariu Pușcariu, Sibiu 5 fl. Dr. Simionu Caianu medic în Roșia de munte a colectat dela: Dr. Simionu Caianu 100 fl., Basiliu Bașota 10 fl., Băbuț Ioviță 10 fl., Iosif Giurea 20 fl., Ioan Almasan 4 fl., Alesandru Almasan 2 fl., Candidu Ciura 1 fl., Simionu Morariu 1 fl., Biserica gr. cat. din Roșia 10 fl. Nicolae Bejanu doc. în Varadia 2 fl. Dl Eugeniu Bianu din Fagetu a colectat dela: Eugeniu Bianu 5 fl., Vasile Popa 1 fl., Gligor Bianu 1 fl., George Genea 50 cr., Patrichie Negrea 20 cr., Șovrea Mihaiu 20 cr., Comșa Ioan 20 cr., Ioan Velțu 50 cr., Petru Popa 20 cr., Arionu Corfariu 20 cr., Popa Nichie 20 cr., George Șovrea 20 cr., Toaderu Chirilă 20 cr., Ioan Mihaiu 20 20 cr., Bianu Vasilică 1 fl., Genea Luca 50 cr., Domnulu Dr. Nic. Ciacanu medic în Pecica rom. a colectat dela: Dr. Nic. Ciacanu 100 fl., Dr. D. Barbă preot gr. or. 2 fl. Ștefan Tomașdanu preot gr. or. 2 fl. Din comuna mică Spini s'a colectat prin Isidoru Costea: Isidoru Costea 6 fl., Iacobu Tulea 5 fl., Pavelu Jica 5 fl., Georgiu Ciulea 5 fl. Suma 2489 fl. 42 cr.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Prima Bancă Transilvană în Braşov.

Situația generală financiară a pieței, cu deosebire raporturile devenite mai grele în urma regulării valutei a piețelor din Viena și Budapesta, care se resimte și la noi, ne îndemnăm a ridica dobânda pentru depuneri începând cu

1 Ianuarie 1894 dela 4½% la 5%.

plătind noi înși-ne și darea de interese respectivă.

Braşov, 28 Decembre 1893.

Direcția primei bănci Transilvane, Braşov.

Directia constă din Domnii:

Președinte: **Carl Schnell**, Vice-președinte: **Eduard Kammer**, Directorul dirigent: **Victor v. Maurer**.

Consiliu de direcțiune:

Oskar Alesius, Karl Czell, Lázár Geró, Diamandi I. Manole, Graf Johann Nemes, Heinrich Porr, Stefan v. Reményik, Josef Schreiber, Theodor v. Béldi.

Consiliu de supraveghiere:

Baron Béla Szentkereszty, Adolf Hesshaimer, Ludwig Nussbächer.

Comitetul pe anul 1893—94 ales de depozitari pentru controlă constă din Domnii:

1—2

Professori **Julius Römer, Paul Richter, Ignatz Hajek.**

PILULELE pentru CURĂȚIREA SÂNGELUI

mai înainte numite „PILULELE UNIVERSALE“ ale lui

I P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probatù efectulù lorù escelentù.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpate și puține familii se voru afla la cari arù lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelentù.

S'au recomandat și se recomanda de câtră mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei misturi și constipații precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hămoroide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lorù purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor de iscorăscù din acesta, precum: gâlbănare, dureri de capù nervose ș a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucră așa de ușur, încât nu pricinuescù nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pota tolosi și cele mai săbrite persoane chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singurù numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer** Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule **21 cr.** v. a. Un sul cu 6 cutii costă **1 fl. 5 cr.**, trimițându-se francatù cu rambursă **1 fl. 10 cr.** Dăca se trimite suma banilor înainte, costă un sul cu pilule **1 fl. 25 cr.** inclusive francare, 2 suluri **2 fl. 30 cr.**, 3 suluri **3 fl. 35 cr.** 4 suluri **4 fl. 40 cr.**, 5 suluri **5 fl. 20 cr.**, 10 suluri **9 fl. 20 cr.** Mai puțin de un sul nu se pôte esp-da.

N.B. în urma lăpării lorù celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere auzme „Pilule purificătoare de sânge“ ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea sunt veritabile, a căroră instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura **I. Pserhofer**, și cari pörtă pe capacul cutiei totu aceeași iscălitură în coloro roșă.

Dintre nenumerat-le scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțamescù pentru redolândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsăm se urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunțatù odată ac-st-pilule, le recomandă mai departe

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoesc de a mi trimite 15 suluri din escelentele D-tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocazie Vă aduc mulțămirea mele pentru efectul de minune al pilurilor D-tale.

Cu distincă simă,
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Fiodnio 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-șeu că pilulele D v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea îl atribui Dv. Mă recizesc în patul de leusă astfel încât nu mai puteam lucra și aș fi sigură deja mortă, dacă nu m'ar fi scaput minunatele Dv. pilule. D-șeu se ve binecuvintese de mii de ori. Am confieat, că pilulele Dv. mă vor face de totu sănătoasă, așa precum a folosit și altora.

Theresia Kuific.

Wiener-Neustadt 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mătușei mele de 60 ani îi exprim cea mai caldă mulțămire. Dăca a suferit 5 ani de catăr la stomac cronic și de apă. Vița i era un chin și se credea deja de perdată. Prin întemplantă a căpatat o

cutiă cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebunțare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distincă stimă, **Iosefa Weinzettel.**

—
Eichengraberamt bei Gfühl.
27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rogă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevărù folositoare și escelente. Nu potù întrelasa fără ca se ve exprimă recunoscința mea în privința valerei acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va putè tuturor suferințelor. Vă autorizez, ca această a mea mulțamită se o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distincă stimă **Ignaz Hahn.**

Gotschdorf bei Khlbach Oestr.
Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Numai minunatele Dv. pilule am se mulțamescù, că am scapat de o suferința de stomach, care m'a chinat 5 ani. Aceste pilule n'are se mi lipsescă nici-odată și exprim prin acesta mulțămirea mea cea mai caldă.

Cu cea mai mare stimă. **Ana Zwicki.**

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căroră instrucțiune este provădută cu iscălitura **I. Pserhofer**, și cari pörtă pe capacul flă-cărei cutii totu aceeași iscălitură în coloro roșă.

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12.

5-12

Liquer din plantede Alpi, dela **W. Ottm. Bernhard** din Lindau în contra tuturor greutăților la stomach. O butelă 2 fl. 60 cr., o jumătate butelă 1 fl. 40 cr.

Alifă americană, celù mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor rheumatice: durerilor la șira spinării, junghior, ischias, migrea, dureri nervose de din I. dureri de cap, junghior la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

de **Dr. Romershausen** pentru întărirea și conservarea vederii, în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Esență pentru ochi: **Minunatul balsamù englezescù,** o sticlă 50 cr

Prafuri în contra tusei, **Fiakerpulver** în contra catarului guselei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francatà 60 cr.

Franzbranntwein cu sên fără sare o sticlă 70 cr.

Balsamù contra degerăturii de **I. Pserhofer**, de mult ani recunoscutù ca celù mai sigur remediu contra suferințelor de degerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor foarte învechite, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francatà 65 cr.

Helso sên Gesundheitssalz un remediu escelent în contra catarului, la stomach, precum în genere în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, un pachet 1 fl.

Balsamù în contra gușilor mijlocù probatù în contra umflăturii la gât un flacon 40 cr cu trimiterea francatà 65 cr.

Esență de viță, (Piaturile din Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de tot felul, un medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafuri în contra asudării picioarelor, Acest praf delatură asudatolù picioarelor și mirsul neplăcut, conservă încălțăminte și este probatù ca nestrăicôs. Prețul unei cutii 50 cr. cu trimitere francatà 75 cr.

Sucul Spitzwegerich, un medicament de casă foarte cunoscut și escelent în contra catarului, răgușei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticluțe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl 50 cr.

Pomada Tannochinin de **I. Pserhofer**, de un lung șir de ani recunoscut de medici ca celù mai bun mijloc pentru creșterea părului. Un borcan elegant adusat 2 fl.

Plastru-universal, de prof. **Studel**, la rane din lovitură și împuns, la tot felul de bube rele și la umflături învechite, ce se sparg periodic la picioare la deget, la rănile și aprinderile de ție și la multe alte suferințe de acestu soi s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francatà 75 cr.

Sare universală purgativă, de **W. Bullrich**. Un medicament de casă escelent, în contra tuturor urmărilor digestiunei stricate, precum: durere de cap, amețelă, căcei la stomach, aeră în gât, suferințe hămoroide, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate diarele austro-ungare și la casă, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depozit se vor procura la cerere promptă și ieftin.

Trimiterile prin poștă se efectuează iute, dacă se trimite prețul înainte comande mai mari și cu rambursă a prețului.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ **WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.**

Francu se efe tuză acele comande numai dacă se trimite mai înainte și resp. porto poștal, în casul acesta speșele poștale sunt multù mai ieftine, decât la trimiteri cu rambursă.